

La qüestió social

II.

EL problema social en ses relacions amb el problema dels municipis, no ha sigut seriosament tractat a Espanya. En canvi Alemanya, Anglaterra i la unitarista i centralista França han cregut una necessitat imperiosa parlar de l'autonomia municipal al tractar-se de l'autonomia del element treballador, i per demostrar-ho no tenim sino que rememorar el programa social-autonomista de Erfurt, els congressos de Munich i Bremen i l'actuació del proletariat a l'administració municipal anglesa i francesa, que te molta mes eficàcia i major importància que dintre l'administració general d'aquells Estats.

Els atributs dels municipis en quant a higiene, cultura, escoles professionals, cases barates, alimentació, jornals i condicions del treball, son evidents però d'un modo persistent i sistemàtic oblidats a nostra terra, perque la base fonamental per el seu imperi, com diu en Gierke, «és la concessió de tota l'autonomia administrativa compatible amb la soberania del Estat». Dificilment podrà desenrotllar-se aquesta autonomia dintre de les funcions municipals si no es vol reconèixer al ensemps el caràcter eminentment nacional de la nostra terra, i com a conseqüència immediata, persisteix el dubte de que el parlament espanyol rectificiqui aqueix criteri de divorci amb les realitats que la vida imposa.

Segons els darrers acords presos per el govern, per iniciativa del Parlament es vol enviar representants als gran Congrés del Treball, convocat a Wasington per el present mes d'octubre. Sens volguer anticipar judicis a l'actuació del nostre emisari, no creiem que pugui exposar a la consideració dels congressistes, com a model de previsió i del sistema intervencionista del Estat, l'actuació del govern en la qüestió social catalana, car pot ésser que per aquella data, hagi vist

Espanya, ben tràgicament per cert, els resultats funestos d'una política d'abstenció i indiferència.

Als que dubtin de la relació entre el problema autonòmic i el social, que recordin tan sols, l'aspiració general dels ajuntaments a la municipalització dels serveis públics, qu'el converteixen en un patró a quals ordres tindrà una massa de treballadors que tenen a la seva ma les fons més essencials de la vida ciutadana.

Es encoratjador pensar que l'exemple de realitat no hagi convensut a tothom de l'ineficàcia de tota intervenció del govern en els afers de Catalunya amb relació a la qüestió social. Ni millorament del obrer, ni actuació tutelar del Estat, ni intervenció a les grans empreses (ferrocarrils i mines), per regularitzar els transports i les materies primes, base essencial de la anormalitat present, no han valgut ni mesures conciliadores, ni l'actuació excepcional del element militar. Tot ha fracassat; sols conseguí un migrat èxit la fórmula del aplaçament i Déu sab a canvi de quines claudicacions del poder i de tota autoritat, resultant tot seguit una clara demostració de qu'el remei actua tan sols de tònic i no de cauteri extirpador del mal.

Es això tan sols la por invencible a l'implantació de reformes noves i radicals que, per la seva modernitat semblan sospitoses. Es el *vivan las caenas!* qu'el poble espanyol te infiltrat a la seva sang i qu'el fa rebutjar quelcom, encara que sigui la seva única esperança de salvació.

TOMÁS BENET

L'afer de les aigues

SEMBLA que el nostre magnífic Ajuntament ha canviat de tática en l'assumpte de les aigues d'en Serra. Ja no son deficiències en el compliment del contracte el que motivá una possible rescició. Sembla que es tracta de que s'han